

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	20209 - Història Contemporània Universal / 1
Titulació	Grau de Geografia - Tercer curs Grau d'Història - Segon curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
David Ginard Féron <i>Responsable</i> d.ginard@uib.es	18:00	19:00	Dimarts	10/09/2019	17/12/2019	BB 17, edifici Ramon Llull
	11:00	12:00	Dimecres	09/01/2020	28/05/2020	BB 17, edifici Ramon Llull. Demandar cita prèvia.

Contextualització

Assignatura obligatòria de 6 crèdits ECTS del Grau d'Història, ubicada dins el mòdul Història Universal. Es pretén al llarg d'aquest semestre proporcionar uns coneixements generals sobre la història política, social, econòmica i cultural del món contemporani des de la Revolució Francesa de 1789 fins a la Segona Guerra Mundial. De manera singular, s'aspira a desenvolupar l'esperit crític i la capacitat d'anàlisi respecte el nostre passat recent i els problemes del món actual.

Requisits

Recomanables

Se suposa que l'alumne ha adquirit el control de termes i conceptes principals d'Història Contemporània mitjançant la seva formació preuniversitària i, en el cas dels que cursen el grau d'història, amb l'assignatura bàsica de primer curs "El món mediterrani en l'edat contemporània".

Competències

Guia docent

Específiques

- * CE-2 - Conèixer els diferents corrents historiogràfics i la bibliografia essencial relatives a cada període històric.
- * CE-12 - Valorar de manera crítica les diferents realitats socials actuals i del passat a partir de la consciència de pluriculturalitat, de desenvolupament dels drets humans, dels principis democràtics, de la igualtat entre dones i homes, de la solidaritat, protecció del medi ambient i de la cultura de la pau i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat

Genèriques

- * CB3 - Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica.
- * CB4 - Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Introducció. Concepte i límits de la Història Contemporània

I. L'era de les Revolucions (1789-1870)

1. La Primera Revolució Industrial.
2. Revolució i Restauració 1789-1848
3. Els nacionalismes i les unificacions d'Itàlia i Alemanya.

II. L'Era de l'imperialisme (1870-1914)

4. La Segona Revolució Industrial, l'Imperialisme Colonial i el món extraeuropeu
5. Les transformacions polítiques (1870-1914).

III. Societat, educació, cultura i gènere en el segle XIX

6. Societat, treball i gènere en el segle XIX.
7. Religió, educació i cultura en el segle XIX.

IV. L'Era dels grans conflictes (1914-45)

8. El deteriorament de les relacions internacionals i la Primera Guerra Mundial (1914-18)
9. La Revolució Russa i el naixement de l'URSS.
10. L'economia i la societat mundial d'entreguerres.
11. La crisi de les democràcies i l'ascens dels feixismes.
12. Les relacions internacionals a l'època d'entreguerres i la Segona Guerra Mundial.

Guia docent

Metodologia docent

Els crèdits presencials s'impartiran a partir de classes teòriques (exposició del temari per part del professor) i classes pràctiques (explicació i seguiment del treball bibliogràfic de curs, comentari de materials, exposicions a càrrec de l'alumnat, debats, projeccions i comentari d'audiovisuals o fragments de pel·lícules històriques, etc). Ateses les característiques de l'assignatura, al llarg de totes les sessions es combinaran de manera flexible les diverses metodologies d'ensenyament-aprenentatge. A començament de curs s'acordarà de manera conjunta la periodització de la distribució dels continguts i l'estructura concreta de les sessions. A través del calendari de l'Aula Digital s'informarà periòdicament de les modificacions que es puguin establir.

L'explicació dels diversos capítols i apartats del programa es realitzarà amb el suport d'un dossier que està penjat a l'Aula Digital i que inclou materials diversos (textos per comentar, gràfics, quadres estadístics, mapes, etc).

Així mateix es podran descarregar des de l'Aula Digital els apunts base corresponents als temes, les presentacions de cada tema en power point i material de treball complementari (articles, enllaços amb material didàctic i pel·lícules de temàtica històrica, webs acadèmiques relacionades amb la Història Contemporània, etc). Altrament s'establirà una interacció permanent a través de les eines de comunicació de l'Aula Digital (tutories electròniques i consultes personals) i es proposaran debats en el fòrum i xarxes socials sobre temes relacionats amb el contingut de l'assignatura.

Activitats de treball presencial (3 crèdits, 75 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Explicació del temari	Grup gran (G)	Exposició dels continguts temàtics de l'assignatura per part del professor.	45
Classes pràctiques	Explicació i seguiment del treball de curs, exposicions, debats i comentaris.	Grup gran (G)	-Explicació i seguiment individualitzat del treball bibliogràfic de curs. -Exposicions de resultats del treball bibliogràfic de curs. -Seguiment de les activitats de l'Aula Digital. -Comentaris de text, gràfics, quadres, estadístics, mapes, etc. -Debats entorn de qüestions historiogràfiques.	27
Avaluació	Exàmens parcials i examen global	Grup gran (G)	Es duran a terme dues proves escrites que inclouran temes per desenvolupar, comentari de materials, i qüestions interpretatives. En principi hi haurà un parcial el novembre-desembre i un segon parcial el dia de la prova oficial ordinària. Els estudiants que no es presentin al primer parcial o treguin una qualificació inferior a 5, el podran recuperar examinant-se del conjunt de la matèria el dia de la prova oficial ordinària.	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informarà els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Guia docent

Activitats de treball no presencial (3 crèdits, 75 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi	Aportacions individuals d'ampliació i/o aprofundiment sobre els temes tractats a les classes presencials.	30
Estudi i treball autònom individual	Recensions d'articles, comentaris, assistència a activitats complementàries, participació a l'Aula Digital, etc	-Realització, de manera puntual, de breus comentaris sobre materials proporcionats pel professor (articles científics, documents, documentals, cinema històric, etc). Participació en els debats del fòrum a l'Aula Digital. També es proposarà i valorarà l'assistència a conferències, seminaris i exposicions relacionades amb el programa de l'assignatura, etc. En aquest sentit, està prevista la realització durant el curs de diverses activitats organitzades per l'àrea d'Història Contemporània tals com: -Presentacions de llibres. -Conferències a càrrec d'especialistes. -Activitats en relació amb l'aniversari del final de la Guerra Freda. -Cicle de documentals i cinema històric. -Jornades d'història contemporània de les Balears. -Seminari sobre la formació interdisciplinària en Ciències Humanes i Socials.	15
Estudi i treball autònom individual o en grup	Treball bibliogràfic de curs	Elaboració d'un treball bibliogràfic obligatori sobre un tema triat lliurement per l'alumne en relació amb el programa de l'assignatura. Prèviament cal elaborar un projecte -que es lliurarà a mitjans d'octubre- on hi constarà títol, guió provisional i bibliografia.	30

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Guia docent

Explicació del temari

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Exposició dels continguts temàtics de l'assignatura per part del professor.
Criteris d'avaluació	Assistència regular i participació a les classes teòriques.

Percentatge de la qualificació final: 5% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Explicació i seguiment del treball de curs, exposicions, debats i comentaris.

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	-Explicació i seguiment individualitzat del treball bibliogràfic de curs. -Exposicions de resultats del treball bibliogràfic de curs. -Seguiment de les activitats de l'Aula Digital. -Comentaris de text, gràfics, quadres, estadístics, mapes, etc. -Debats entorn de qüestions historiogràfiques.
Criteris d'avaluació	Assistència regular i participació a les classes pràctiques; de manera singular, intervenció en els debats que es plantegin, participació en els comentaris de material didàctic i realització de l'exposició del treball bibliogràfic.

Percentatge de la qualificació final: 5% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Exàmens parcials i examen global

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Es duran a terme dues proves escrites que inclouran temes per desenvolupar, comentari de materials, i qüestions interpretatives. En principi hi haurà un parcial el novembre-desembre i un segon parcial el dia de la prova oficial ordinària. Els estudiants que no es presentin al primer parcial o treguin una qualificació inferior a 5, el podran recuperar examinant-se del conjunt de la matèria el dia de la prova oficial ordinària.
Criteris d'avaluació	Resolució satisfactòria de les proves parcials i/o de l'examen final. En el cas de l'itinerari A, l'obtenció d'almenys un 4 d'aquest procediment d'avaluació serà condició necessària (però no suficient) per poder aprovar l'assignatura. Entorn de finals novembre-començaments de desembre es farà un primer parcial on entrarà, en principi, fins el tema 6 i que alliberarà matèria. D'aquesta manera, aquells alumnes que en el primer parcial treguin una puntuació igual o superior a 5, en la prova final només s'hauran d'examinar dels temes 7 al 12 (2n parcial). En aquest cas es farà la mitjana entre les dues notes (encara que es considerarà imprescindible obtenir almenys un 3,5 del segon parcial per assolir el 4 en la qualificació global dels exàmens). En canvi, els alumnes que no s'hagin presentat al 1r parcial o hagin obtingut una qualificació inferior a 5, s'hauran d'examinar del conjunt de la matèria. En el cas de l'itinerari B no hi haurà prova parcial i caldrà obtenir almenys un 5 a la prova global per poder superar aquest procediment d'avaluació.

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 4

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 5

Guia docent

Recensions d'articles, comentaris, assistència a activitats complementàries, participació a l'Aula Digital, etc

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	-Realització, de manera puntual, de breus comentaris sobre materials proporcionats pel professor (articles científics, documents, documentals, cinema històric, etc). Participació en els debats del fòrum a l'Aula Digital. També es proposarà i valorarà l'assistència a conferències, seminaris i exposicions relacionades amb el programa de l'assignatura, etc. En aquest sentit, està prevista la realització durant el curs de diverses activitats organitzades per l'àrea d'Història Contemporània tals com: -Presentacions de llibres. -Conferències a càrrec d'especialistes. -Activitats en relació amb l'aniversari del final de la Guerra Freda. -Cicle de documentals i cinema històric. -Jornades d'història contemporània de les Balears. -Seminari sobre la formació interdisciplinària en Ciències Humanes i Socials.
Criteris d'avaluació	Elaboració d'activitats breus proposades pel professor al llarg de l'avaluació contínua (recensions d'articles, comentaris de material audiovisual, assistència i redacció d'informes sobre exposicions, conferències, jornades i congressos relacionats amb el temari, presentacions de llibres, i altres activitats organitzades per l'àrea d'Història Contemporània). Participació a l'Aula Digital.

Percentatge de la qualificació final: 15% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 20% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 5

Treball bibliogràfic de curs

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Elaboració d'un treball bibliogràfic obligatori sobre un tema triat lliurement per l'alumne en relació amb el programa de l'assignatura. Prèviament cal elaborar un projecte -que es lliurarà a mitjans d'octubre- on hi constarà títol, guió provisional i bibliografia.
Criteris d'avaluació	Resolució satisfactòria del treball bibliogràfic de curs. En el cas de l'itinerari A, l'obtenció d'almenys un 4 d'aquesta modalitat d'avaluació serà condició necessària (però no suficient) per poder aprovar l'assignatura. En el cas de l'itinerari B caldrà obtenir almenys un 5.

Percentatge de la qualificació final: 25% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 4

Percentatge de la qualificació final: 30% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- * Aróstegui, Julio - Buchrucker, Cristian - Saborido, Jorge (directors), *El mundo contemporáneo: historia y problemas*, Crítica, Barcelona 2001.*
- * Artola, Miguel - Pérez Ledesma, Manuel, *Contemporánea. La historia desde 1776*, Alianza Editorial, Madrid 2005.*
- * Briggs, Asa - Clavin, Patricia, *Historia Contemporánea de Europa, 1789-1989*, Crítica, Barcelona 1997.
- * De la Torre, Hipólito - Morales, Víctor, *Historia universal contemporánea*, Centro de Estudios Ramón Areces, Madrid 2007.
- * Egido, Ángeles (coordinadora), *La Historia Contemporánea en la práctica*, Centro Estudios Ramón Areces, Madrid 1996.
- * Fontana, Josep, *El siglo de la revolución. Una historia del mundo desde 1914*, Crítica, Barcelona 2017.
- * Fontana, Josep, *Capitalismo y democracia 1756-1848. Cómo empezó este engaño*, Crítica, Barcelona 2019.

Guia docent

- * Fusi, Juan Pablo, *Breve historia del mundo contemporáneo*, Galaxia Gutemberg, Barcelona 2013.
- * Hobsbawm, Eric, *Historia del siglo XX, 1914-1991*, Crítica, Barcelona 2000.
- * Martínez, Josefina (coordinadora), *Historia Contemporánea*, Tirant lo Blanch, València 2006.
- * Moradiellos, Enrique, *La historia contemporánea en sus documentos*, RBA, Barcelona 2011.*
- * Paredes, Javier (coordinador), *Historia universal contemporánea*, Ariel, Barcelona 2007 (2 vols).*
- * Procacci, Giuliano, *Historia general del siglo XX*, Crítica, Barcelona 2007.
- * Villares, Ramón - Bahamonde, Ángel, *El mundo contemporáneo. Siglos XIX y XX*, Taurus, Madrid 2001.*

